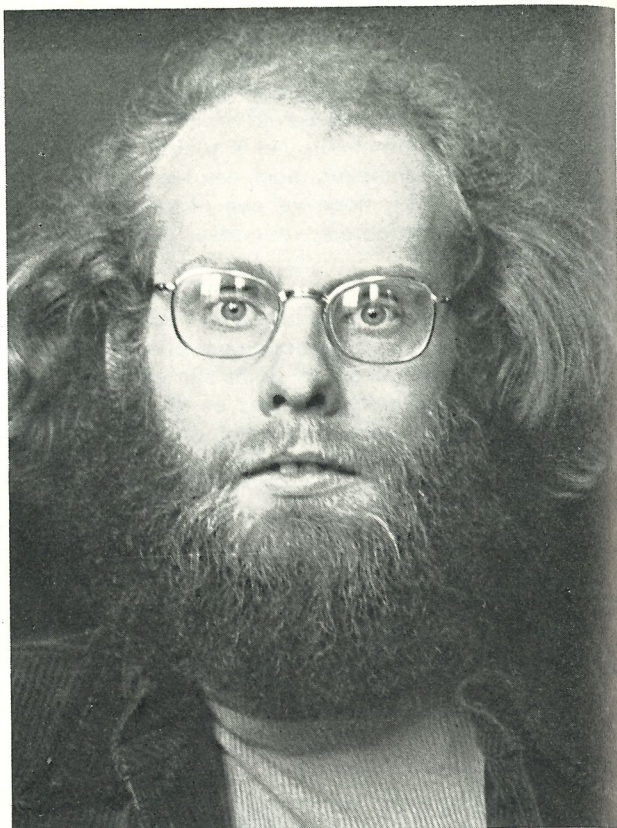

5 juni, Rotterdam De Doelen, 14.30 uur
 13 juni, Utrecht Geertekerk, 20.15 uur
 14 juni, Middelburg Concert- en gehoorzaal, 20.15 uur
 15 juni, Amsterdam Concertgebouw, 20.15 uur
 16 juni, Amersfoort St. Aegtenkapel, 20.00 uur

Clavecymbelrecital Ton Koopman

J.P. Sweelinck	
Fantasia II in d	vlaams clavecymbel
Balletto del granduca in G	vlaams clavecymbel
Paduana lachrimae in a	vlaams clavecymbel
W. Byrd	
the Battell in C	virginaal
Anonymus	
Daphne in d	virginaal
J. Cabanilles	
Galliarde in d	italiaans clavecymbel
G. Picchi	
Toccata in d	italiaans clavecymbel
G. Frescobaldi	
Partite sopra l'aria di Follia	italiaans clavecymbel
J. Kuhnau	
Biblische Sonate I in C	vlaams clavecymbel
J.S. Bach	
Aria in G	vlaams clavecymbel
C. Balbastre	
Marche des Marseillois	vlaams clavecymbel

Ton Koopman

Hoewel het clavecymbel en de menselijke stem nu niet direkt een voor de hand liggende relatie vormen, is het een uitdaging, om tot een programma te komen, dat enigszins te rijmen valt met het thema van dit Holland Festival.

Het ligt voor de hand om deze relatie te zoeken bij instrumentale werken die een vokale oorsprong hebben.

Het Balletto en de Lachrimae-varianties van Sweelinck zijn daar uitstekende voorbeelden van. Om met het laatste te beginnen: Sweelinck's varianties over het beroemde 'Flow my Tears' van J. Dowland zijn bijna een letterlijke transcriptie. Het Balletto del granduca vormde, met als tekst 'O, che nuovo miracolo' (komponist E. de Cavalieri) een onderdeel van de intermedien van het toneelstuk 'La Pellegrina'. Het werd uitgevoerd ter gelegenheid van het huwelijk van de groothertog (granduca) Ferdinand van Toscane met Christine van Lotharingen in 1589. Beide vokale werken behoorden tot de 'top-tien' van de vroege 17e eeuw.

De anonieme Daphne-varianties zijn gebouwd op het liedje dat in Engeland o.a. als: 'When Daphne did from Phoebus flie', en in Nederland bijvoorbeeld als 'Doen Daphne d'overschoone maeght' bekend was. De komponist moet stellig onder de talentvolste van Sweelinck's leerlingen gezocht worden.

Ook de Follia was oorspronkelijk een vokaal stuk. In Spaanse bronnen vinden we daarvan fantastiese voorbeelden.

De in 1792 gepubliceerde 'Marche des Marseillois' verloochent zijn oorsprong geenszins.

Bij Byrd's 'Battell' en Kuhnau's 'Streit zwischen David und Goliath' (Biblische Sonate I) wordt de speler geacht ook als explicateur, als bij een stomme film, op te treden.

Om het recital niet te programmatisch te doen verlopen, wordt het geheel gelardeerd met een aantal fraaie zuiver instrumentale werken: een grote Fantasia van Sweelinck, een buitengewone Galliarde met varianties van Cabanilles, een spectaculaire Toccata van Picchi en een aria (beter bekend als de opening van Bach's Goldbergvarianties) van J.S. Bach. Als clavecymbels hoort U, gebouwd door de Utrechtse bouwer Willem Kroesbergen, een vlaams virginaal, een italiaans éénklaviersclavecymbel en een twee-klaviers vlaams clavecymbel.

De stemming is gedeeltelijk middentoons en Werckmeister I. De a is ongeveer een halve toon lager dan normaal.

Ton Koopman